

Slam på landbrugsjord er sikkert

Pyrolyseteknologien, som Odsherreds kommune og AquaGreen de seneste dage har præsenteret i medierne blandt andet i P1-Morgen den 23. juni 2020, har fået en del omtale.

Samtidig har de to parter benyttet anledningen til at udkamme den gængse praksis i Danmark, hvor næsten 80% af spildevandsslammet, der har en god kvalitet, er analyseret og kontrolleret bringes direkte ud på landbrugsjord som gødning.

Det ønsker Genanvend Biomasse (GB) ikke skal stå uimodsagt.

Høj kvalitet og sikker genanvendelse

Danmark har en høj (måske den højeste) kvalitet af spildevandsslam i verden – derfor kan vi trygt og sikkert bruge produktet direkte på landbrugsjorden som gødning. Den direkte recirkulering er samtidig vejen frem i forhold til at sikre en cirkulær bioøkonomi i vores fødevarerhverv og forbedre klimaregnskaber i landbruget med klimaneutrale gødningsprodukter, som øger kulstofbindingen i jorden.

Spildevandsslammet gennemgår flere biologiske processer i renseanlægget og typiske til slut sker der en bioforgasning. Således har produktet herefter ingen sammenligning med det, som kommer ind på renseanlægget. Vi anvender konsekvent betegnelsen biogødning for landbrugsgodkendt spildevandsslam, der har en kvalitet, så det kan gå direkte på landbrugsjord som gødning ifølge gældende lovgivning. Alt biogødning bliver hyppigt kontrolleret efter Miljøstyrelsen regler og anvendt efter krav fra Landbrugsstyrelsen. Langt, langt det mest slam overholder de fastsatte grænseværdier for anvendelse som gødning, og typiske ligger indholdet langt under myndighedernes grænseværdier.

Miljøstyrelsens holdning til spildevandsslam er positiv

Den danske Miljøstyrelse laver løbende screening og risikovurderinger for fremmedstoffer i spildevandsslam. Miljøstyrelsens skriver følgende på hjemmesiden:

- [Krav i affald til jordbekendtgørelsen sikrer, at spildevandsslam uden risiko for miljø og sundhed kan genanvendes på landbrugsjord, herunder også områder med særlige drikkevandsinteresser.](#)
- [I bekendtgørelsen stilles skrappe krav til kvaliteten af affaldet, herunder spildevandsslammet, med hensyn til såvel indholdet af tungmetaller og udvalgte miljøfremmede stoffer, samt hygiejniske og behandlingsmæssige krav.](#)
- [Bekendtgørelsens grænseværdier er generelt fastsat ud fra det kriterium, at der ikke må ske en ophobning af metaller og miljøfremmede stoffer i jorden som følge af anvendelse af spildevandsslam og andet affald til jordbrugsformål.](#)

En omfattende norsk [risikovurdering fra 2009](#), vurderede tungmetaller, organiske fremmedstoffer, herunder 1400 forskellige medicinrester i forhold til risiko for jordmiljøet, grundvandet, planteoptag, dyr og mennesker. Konklusionen var, at der ikke var en signifikant risiko ved jordbrugsmæssig anvendelse af biogødning.

Langtidsforsøg viser robust jordmiljø

GB støtter Københavns Universitets [CRUCIAL-forsøgsmarker](#), der siden 2002 er tilført almindelige og accelererede doseringer af biogødning, komposteret madaffald, husdyrgødning, human urin mv. med stor positiv effekt på det organiske materiale i jorden, samt øget antal af regnorme og mikrofauna i jorden.

Jakob Magid, lektor ved KU-Plen udtaler: "For at teste jordens robusthed og langtidseffekterne, har nogle af jordlodderne fået tilført mængder, der svarer til mere end 200 års dosering af spildevandsslam – uden vi har fundet nogen negative effekter på jordens biologi og frugtbarhed. Tværtimod er der en tydelig øget mængde af jordens kulstofindhold og derved øget kulstoflagring i jorden."

"I en nylig publiceret sammenligning af risici forbundet med udbringning af dansk spildevandsslam, kvæg- og svinegylle har forskere fra KU (Plante -og Miljøvidenskab) og DTU (FOOD) vurderet, at belastningen af jorden med uønskede stoffer fra biogødning er sammenlignelig med svinegylle, når der i 2022 er gennemført en EU-reguleret reduktion i den mængde Zink og Kobber, der må tilsættes til foder til svin" afslutter Jakob Magid.

Afslutningsvis så respekterer GB naturligvis at Odsherred Spildevand investerer i et pyrolyseanlæg og laver biokoks. Vi anerkender også, vigtigheden af at ny teknologi afprøves – vi ønsker bare dette gøres under rette faktuelle forudsætninger og debatten foregår på et fagligt oplyst og korrekt grundlag.

Pressekontakt: Formand for Genanvend Biomasse, Bjarne F. Larsen 51564658, lektor ved KU-Plen Jakob Magid 24824668.